

УДК 331.45

**ЖІНОЧА ПРАЦЯ В УКРАЇНІ — ПРОБЛЕМИ ТА
ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ***Корніліч А.С.**Горностай О.Б., канд. техн. наук, старший викладач кафедри промислової
безпеки та охорони праці*

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Враховуючи фізіологічні особливості жіночого організму, законодавство про працю передбачає низку обмежень у виконанні певних робіт, а при деяких роботах встановлює жінкам пільги та переваги. Для держави обидві соціальні функції жінки – робота в суспільному виробництві та материнство – є важливими. Яку з цих функцій виконувати, має вирішити сама жінка.

Якщо жінка вирішила присвятити себе сім'ї, вихованню дітей, то це заняття повинно визнаватись суспільно корисним і давати право на достатнє матеріальне забезпечення.

А коли, жінка обрала роботу у виробничій сфері, повинні створюватись належні умови згідно чинного законодавства, які нажаль на більшості підприємств та виробництвах не дотримуються.

Згідно статті 10 Закону України «Про охорону праці» забороняється застосування праці жінок на важких роботах і на роботах із шкідливими або небезпечними умовами праці, на підземних роботах, крім деяких підземних робіт (нефізичних робіт або робіт, пов'язаних з санітарним та побутовим обслуговуванням), а також залучення жінок до підймання і переміщення речей, маса яких перевищує встановлені для них граничні норми, відповідно до переліку важких робіт і робіт із шкідливими і небезпечними умовами праці, граничних норм підймання і переміщення важких речей, що затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я.

На промислових підприємствах та об'єктах сільського господарства працює близько двох з половиною мільйонів жінок, що складає 35 % від загальної кількості працюючих. Цільове виведення жінок із важких, шкідливих і небезпечних умов праці проводиться в основному за рахунок механізації трудомістких операцій, переведення на інші роботи, скорочення робочих місць, переходу деяких підприємств до інших форм власності, зниження виробничих потужностей або повної зупинки підприємств. Минулого року виведено із шкідливих та небезпечних умов праці понад 10 тис. жінок, у той же час продовжують працювати в таких умовах більше 250 тис. жінок. Значна кількість робочих місць не відповідає санітарно-

гігієнічним нормам і вимогам. Наприклад, лише в Дніпропетровській області зайнято у шкідливих та небезпечних умовах понад 60 тис. жінок. У нічних змінах продовжує працювати більше 50 тис. жінок [2].

Виявлено порушення норм переміщення жінками вантажів. Наприклад, на тваринницьких комплексах Сумської області у тваринників і різноробочих при роздачі кормів вручну вага вантажу сягає 150–200 кілограмів, одноразове перенесення концентрованих кормів – до 20 кілограмів, перенесення води та молока в середньому за добу – 180 літрів або переміщення молочних бідонів, вага яких становить 40 кг. Загальна переміщена за зміну вага сягає 4 тонн [2].

За порушення вимог санітарного законодавства з охорони праці жінок спеціалістами державної санепідемслужби було накладено понад 5 тис. штрафів, припинено експлуатацію більше 2,5 тис. об'єктів, але над цією проблемою ще потрібно працювати, тому що вимушене суміщення сімейних обов'язків з роботою на виробництві не проходить безслідно. Сьогодні показники захворюваності дітей і жінок репродуктивного віку, а також смертності немовлят та матерів досить високі. Кожна третя дитина має відхилення у фізичному та психічному розвитку, в країні зростає тенденція до розвитку рівня дитячої захворюваності. Материнська смертність удвічі перевищує середньоєвропейський рівень. Тому можна вважати, що охорона праці жінок вимагає у сучасних умовах вдосконалення як нормативного, так і організаційного рівня. Впровадження таких заходів підсилить захист прав та інтересів жінок дозволить у повній мірі реалізувати державні програми щодо праці жінок. Оскільки рівень захисту жінок у тому чи іншому суспільстві свідчить про зрілість держави, розвиненість її державно-правових інститутів та рівень суспільно-правової свідомості [3].

Отже, державна політика в сфері правового регулювання охорони праці жінок повинна бути спрямована на створення належних умов для повноцінного відтворення трудового потенціалу, здійснення повної продуктивної зайнятості жінок, поліпшення умов їхньої праці, зниження ризику втрати здоров'я та життя.

Література:

1. Закон України "Про охорону праці" від 14 жовтня 1992р.
2. <http://ohoronapraci.com.ua/node/78> Анна Глембоцька «Жіноча праця в Україні – проблеми та шляхи вирішення»
3. <http://conferences.neasmo.org.ua/node/470>. Тетяна Толочкіна. Охорона праці жінок.